

GRIEG SEAFOOD ROGALAND AS
Postboks 234 Sentrum
5804 BERGEN

Kontakt saksbehandler
Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Vedtak om forlengelse av midlertidig utslippstillatelse for økt biomasse - akvakulturlokalitet 21415 Dyrholmen - Grieg Seafood Rogaland AS

Statsforvalteren i Rogaland har ferdigbehandlet søknad om endring av midlertidig utslippstillatelse for økt biomasse på akvakulturlokalitet Dyrholmen. Midlertidig tillatelse til økt maksimalt tillatt biomasse (MTB) fra 3600 til 4600 tonn forlenges med ett år. Tillatelsen gjelder til 31.12.2021.

I tillegg til gyldighetsperiode for tillatelse, er vilkår 7.2 om miljøovervåking endret på to punkter. Disse følge av vedtaket, og kommer frem av endringslogg i vedlagt tillatelsesdokument med vilkår. I tillegg til kobberovervåking, skal også prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer overvåkes ved neste C-undersøkelse.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11 jf. § 16. Søknaden er også vurdert i forhold til vannforskriften § 4 og prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Endret utslippstillatelse med vilkår er vedlagt dette brevet.

Det skal betales gebyr for saksbehandling av saken.

Statsforvalteren viser til brev av 04.05.2021 fra Rogaland Fylkeskommune med oversending av endret søknad fra Grieg Seafood Rogaland AS (GSFR) om midlertidig biomassetak for Nordeimsøyna og Dyrholmen. Det søkes om et midlertidig felles biomassetak på 7200 tonn.

Bakgrunn for saken

GSFR er innehaver av to lokaliteter som ligger nord for Sjernarøy og Bjergøy, i Sjernarøyane. Lokaliteten Nordeimsøyna har gjeldende tillatelse fra 19.03.2007 med MTB på 3600 tonn. På Dyrholmen er gjeldende biomasse 3600 tonn fastsatt i utslippstillatelse av 19.03.2007, men Statsforvalteren vedtok en midlertidig økning i MTB til 4600 tonn den 29.09.2016. Midlertidig økt MTB gjaldt til 31.12.2020, og det ble satt krav om overvåking av tilstand til nærliggende ålegraseng og kobberundersøkelse.

GSFR viser til at behov for høyere biomasse på Dyrholmen har oppstått fordi selskapet har økt brukt av store postsmolt. I motsetning til mindre postsmolt, som blir gradvis slaktet ut, når større postsmolt slaktestørrelse på tilnærmet samme tid. En slik produksjon gjør at fisken blir stående i merdene i kortere tid, men at stående biomasse mot slutten av vekstperioden blir veldig høy i løpet av kort tid. Høyere MTB på Dyrholmen vil gi GSFR større fleksibilitet.

Statsforvalteren har tidligere informert Rogaland fylkeskommune og GSFR om at tillatelser etter forurensningsloven blir gitt til hver enkelt akvakulturlokalitet og begrenset til maksimalt tillatt biomasse på lokaliteten (brev av 12.05.2016). Det samme premisset ligger til grunn for vår behandling av den nye søknaden om midlertidig biomassetak. GSFR har ettersendt et dokument der det presiseres at søknad om midlertidig felles biomassetak kun innebærer reell forlenget utvidelse av MTB tilsvarende 4600 tonn på lokalitet Dyrholmen, under forutsetning av at biomassen på nabolokalitet 14495 Nordeimsøyna reduseres, slik at samlet biomasse på de to lokalitetene ikke kunne overstige 7200.

GSFR viser til de siste B-undersøkelsene på lokaliteten som har gitt miljøtilstand 1 «svært god», og mener at disse viser at det er bærekraft for høyere produksjon enn 3600 tonn.

Statsforvalterens behandling av søknaden

Søknader om endring av tillatelse skal i utgangspunktet foreligger før gitte tillatelse utgår. I dette tilfelle er søknaden sendt etter at forrige tillatelse opphørte. Statsforvalteren har vært kjent med at GSFR hadde sendt en søknad om permanent biomasse økning (datert 20.09.2019), men det har vært noe usikkerhet rundt endelig løsning. Søknaden ble endret til en forlengelse av den midlertidige tillatelsen 24.03.2021. Statsforvalteren har derfor valgt å behandle søknaden om endring av tidligere gitt tillatelse.

Vår vurdering

Statsforvalteren viser til våre vurderinger i brev av 29.09.2016.

Statsforvalteren har tidligere mottatt melding fra GSFR om at undersøkelse av ålegraseng som ble satt som vilkår i vårt vedtak av 29.09.2016 ikke ble gjennomført ved en inkurie. Det er derfor en viss grad av usikkerhet om ålegresset er påvirket av driften som har pågått på anlegget. Vi har hatt kontakt med GSFR, og gitt aksept for at denne undersøkelsen utføres i august 2021, da det er mest hensiktsmessig å undersøke slike naturtyper i vekstsesongen.

Når det gjelder utslippets påvirkning ellers på resipienten mener vi at økt biomasse på Dyrholmen med tilsvarende reduksjon på Nordeimsøyna vil bety at den samlet belastning ikke økes noe. Vi mener derfor at det er forsvarlig å tillate en utvidelse av den midlertidige tillatelse til økt biomasse kan tillates ut nåværende driftssyklus, men at tilstanden til ålegrasengen må dokumenteres før ytterligere endringer av tillatelsen kan foretas. I tillegg mener vi at det må gjennomføres en ny C-undersøkelse ved Dyrholmen etter endt drift på utvidet biomasse. En slik C-undersøkelse bør også planlegges basert på fremtidig driftsplaner ved lokaliteten.

Det har i senere tid blitt satt fokus på fremmedstoffer i fôr, samt utslippene av kobber og andre tungmetaller fra blant annet impregnert oppdrettsnøter. Det er kjent at disse miljøgiftene kan akkumulere i sedimentene i nærheten av oppdrettsanlegg. Statsforvalteren satte krav til kobber undersøkelse i tillatelsen av 29.09.16, og det er innsendt en kobber undersøkelse for Dyrholmen¹. Undersøkelsen påviste kobberverdier i tilstandsklasse II/III, «god». Alle prøvene er tatt under anlegget

---

¹ Uttak av sedimentprøver for analyse av kobber. Dyrholmen. FOMAS AS. 19.06.2017.

på Dyrholmen, og ingen i overgangssonen. Det oppgis i rapporten at kobber impregneringen er brukt i notposer. Statsforvalteren mener derfor at det er nødvendig å undersøke kobber også i overgangssonen. Statsforvalteren setter krav til at ny miljøovervåking av prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionstoffer gjennomføres sammen med C-undersøkelse etter endt driftssyklus.

Statsforvalteren forlenger den midlertidige tillatelsen under samme forutsetning som tidligere, dvs. at biomassen på lokalitet Nordeimsøyna reduseres, for å hindre at samlet belastning overstiger resipientens bæreevne.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland endrer etter søknad midlertidig tillatelse med vilkår av 29.09.2016 til Grieg Seafood Rogaland AS for økt produksjon ved akvakulturlokalitet Dyrholmen i Stavanger kommune. Endringen gjelder tillatelsens gyldighet, samt endring av vilkår 7.2 og oppdatering av vedlegg 1: liste over prioriterte stoffer. Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11 jf. § 16.

Maksimal tillatt biomasse er utvidet fra 3600 til 4600 tonn og gjelder frem til **31.12.2021**.

Følgende vilkår endres (endrede tekst oppgitt med kursiv):

7.2

MOM-C: Virksomheten skal gjennomføre C-undersøkelse i henhold til NS 9410:2016 (eller nyere) av akkreditert selskap. Kravet om akkreditering omfatter både prøvetaking, kjemiske analyser, taksonomi og faglige vurderinger og fortolkninger tilknyttet marine bløtbunnsundersøkelser. *Undersøkelsen skal gjennomføres etter maksimal belastning i nåværende driftssyklus.*

Strandsone: Tilstandsovervåking av ålegressforekomster: Virksomheten skal overvåke tilstanden til ålegress forekomstene i Giljevågen og Nordevågen i henhold til de nasjonale indeksene for ålegress etter Vanndirektivets veileder 02:2018 (eller nyere). Prøvetaking skal følge metodikk beskrevet i veileder 02:2018 eller nyere. Tilstand skal undersøkes i august måned, én gang, senest i 2021.

Det legges til et nytt vilkår i samme punkt:

7.2

Overvåking av prioriterte stoffer, prioriterte farlig stoffer og vannregionspesifikke stoffer: *I forbindelse med C-undersøkelsen beskrevet i pkt 7.2 skal det samtidig tas tre sedimentprøver fra hhv. merdkant, tre prøver fra stasjon C2 og tre prøver fra en stasjon mellom C1 og C2 der det forventes størst akkumulering av organiske partikler. En blandprøve av sedimentprøvene fra den enkelte prøvestasjonen skal analyseres for innhold av stoffer som nevnt i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og som har blitt sluppet ut på lokaliteten siden forrige C-undersøkelse.*

Dersom det har blitt sluppet ut betydelige mengder av vannregionspesifikke stoffer, skal prøvene også analyseres for innhold av disse stoffene.

Prøvetaking skal utføres av et kompetent organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Resultatene av den enkelte undersøkelsen skal sendes inn til Statsforvalteren så snart de foreligger.

Øvrige vilkår fastsatt i midlertidig tillatelsen av 29.09.2016 er gjeldende. Endret utslippstillatelse er vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Søknaden er også vurdert i forhold til vannforskriften § 4, prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Frister:

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Overvåking av resipienten med C-undersøkelse (NS 9410).	Etter nåværende driftssyklus, på tidspunkt i henhold til gjeldende NS9410.	7.2
Kobberundersøkelse/undersøkelse av prioriterte stoffer	Sammen med C-undersøkelse	7.2
Undersøkelse av ålegrasengene i Giljevågen og Nordevågen	I løpet av august 2021	7.2

Klagerett

Statsforvalterens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om Statsforvalterens vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Klager som kommer inn etter denne fristen kan ikke påregnes å bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader uavhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken.

Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Søker skal derfor betale et gebyr på **kr. 16 900,-** for Statsforvalterens behandling av søknaden.

Varsel om oppdatering av permanent tillatelse

Statsforvalteren viser til at tillatelsen gitt til Grieg Seafood Rogaland AS for vanlig drift ved Dyrholmen ble gitt 19.03.2007. Midlertidig tillatelse av 29.09.2016 med vedtatt endring vil ikke være gyldig i 2022.

Forurensningsmyndigheten har adgang til å trekke tilbake eller endre en tillatelse når det er gått 10 år etter tillatelsen ble gitt, jf. forurensningsloven § 18 tredje ledd. Vi varsler med dette at Statsforvalteren vurderer å endre utslippstillatelsen for Dyrholmen. En slik endring vil i realitet medføre en ny tillatelse, da over 25% av gjeldende vilkår vil oppdateres til dagens standard. Det vil blant annet settes krav til C-undersøkelse, makroalgeundersøkelse og overvåking av prioriterte stoffer i den nye, permanente tillatelsen.

Kommentarfrist – varsel om gebyr og endring av permanent tillatelse

Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtak blir gjort. Vi ber om at eventuelle merknader angående gebyret eller endring av permanent tillatelse sendes til Statsforvalteren innen 14 dager etter at varselet er mottatt.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Kirsten Redmond Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Endret midlertidig utslippstillatelse -
Dyrholmen

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Mattilsynet, Felles postmottak	Postboks 383	2381	Brumunddal
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen

Midlertidig tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Grieg Seafood Rogaland AS - Dyrholmen

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 (forurensningsloven), §§11 og 16.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av søknad oversendt fra Rogaland fylkeskommune den 8.4.2016 og 8.6.2016, samt opplysninger framkommet under behandlingen av søknaden. Tillatelsen gjelder på de vilkår som er gitt i dette dokumentet og er kun gyldig sammen med tillatelse til drift etter akvakulturloven. **Tillatelsen gjelder til 31.12.2021.**

Tillatelsen gjelder for:

<i>Konsesjonsinnehaver:</i>	Grieg Seafood Rogaland AS
<i>Postadresse:</i>	P.O 234 Sentrum, 5804 Bergen
<i>Org. nr. (bedrift):</i>	838 065 392
<i>Næringskode (NACE):</i>	03.211
<i>Lokalitet ¹</i>	Dyrholmen (nr. 21415)
<i>Kommune:</i>	Finnøy kommune (Rogaland)
<i>Koordinater:</i>	N: 59 17.1300, Ø: 05 51.5000
<i>Anleggstype:</i>	Matfisk, sjø
<i>Ramme (MTB):</i>	4600 tonn
<i>Arter:</i>	Laks (<i>Salmo salar</i>), ørret (<i>Salmo trutta</i>) og regnbueørret (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)

Statsforvalterens referanser

<i>Arkivkode</i>	<i>Tillatelsenr.</i>
2016/5015 og 2020/4971	2016.0730.T

Midlertidig tillatelse gitt: 29.9.2016	Permanent tillatelse gitt 19.3.2007 (ref. 2006/4759)
Endret: 31.05.2021	

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Kirsten R. Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.

¹ Jf. Akvakulturregisteret: <http://www.fiskeridir.no/register/akvareg/>

Endringslogg

Endringer av 31.05.2021

Generelt: Alle referanser til Fylkesmannen er endret til **Statsforvalteren**.

Gyldighetsperiode: endret til **31.12.2021**

Endrede vilkår under punkt 7.2:

MOM-C. ... Det skal også gjennomføres en ny C-undersøkelse etter siste driftssyklus omfattet av denne tillatelsen.

Strandsone: Tilstandsovervåkning av ålegressforekomster: Virksomheten skal overvåke tilstanden til ålegress forekomstene i Giljevågen og Nordevågen i henhold til de nasjonale indeksene for ålegress etter Vanndirektivets veileder 02:2018 (eller nyere). Prøvetaking skal følge metodikk beskrevet i veileder 02:2018 eller nyere. Tilstand skal undersøkes i august måned, én gang, senest i 2021.

Nytt vilkår under punkt 7.2:

Overvåking av prioriterte stoffer, prioriterte farlig stoffer og vannregionspesifikke stoffer: I forbindelse med C-undersøkelsen beskrevet i pkt 7.2 skal det samtidig tas tre sedimentprøver fra hhv. merdkant, tre prøver fra stasjon C2 og tre prøver fra en stasjon mellom C1 og C2 der det forventes størst akkumulering av organiske partikler. En blandprøve av sedimentprøvene fra den enkelte prøvestasjonen skal analyseres for innhold av stoffer som nevnt i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og som har blitt sluppet ut på lokaliteten siden forrige C-undersøkelse.

Dersom det har blitt sluppet ut betydelige mengder av vannregionspesifikke stoffer, skal prøvene også analyseres for innhold av disse stoffene.

Prøvetaking skal utføres av et kompetent organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Resultatene av den enkelte undersøkelsen skal sendes inn til Statsforvalteren så snart de foreligger.

Vedlegg 1: liste over prioriterte stoffer er oppdatert.

Innholdsfortegnelse

1. RAMME	3
2. GENERELLE VILKÅR	3
2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER	3
2.2 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG.....	3
2.3 INTERNKONTROLL	3
3. UTSLIPP	4
3.1 FØR	4
3.2 KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER	4
3.3 VASKING/IMPREGNERING AV NØTER	4
3.4 MUDRING	4
3.5 LUKT	5
3.6 LYS.....	5
3.7 STØY	5
4. AVFALL	5
4.1 GENERELLE KRAV	5
4.2 HÅNDTERING OG LAGRING AV FARLIG AVFALL	5
4.3 HÅNDTERING AV PRODUKSJONSAVFALL OG SLAM	6
5. FOREBYGGING OG BEREDSKAP MOT FORURENSNING	6
5.1 MILJØRISIKOANALYSE	6
5.2 FOREBYGGENDE TILTAK	6
5.3 BEREDSKAPSPLAN	6
5.4 VARSLING AV AKUTT FORURENSNING	6
6. MILJØINFORMASJON OG JOURNALFØRING	7
7. MILJØTILSTAND OG RESIPIENTOVERVÅKNING	7
7.1 KRAV TIL MILJØTILSTAND.....	7
7.2 MILJØOVERVÅKNING	7
7.3 TILTAK VED UAKSEPTABEL MILJØTILSTAND	8
7.4 RAPPORTERING	8
8. UTSKIFTNING AV UTSTYR	8
9. EIERSKIFTE	9
10. NEDLEGGELSE	9
11. ANSVAR OG STRAFF	9
11.1 ANSVARFORHOLD	9
11.2 STRAFFEANSVAR	9
12. TILSYN	9
VEDLEGG 1: LISTE OVER PRIORITERTE STOFFER, JF. PUNKT 2.1.	10

1. Ramme

Tillatelsen gjelder til **31.12.2021** for forurensning fra produksjon av matfisk av laks, ørret eller regnbueørret i sjø på lokalitet **Dyrholmen**. Tillatt produksjonsstørrelse ved anlegget er **4600 tonn MTB**.

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt anlegget har fått tillatelse etter akvakulturloven.

Bedriften må på forhånd avklare med Statsforvalteren dersom den ønsker å foreta endringer i driftsforhold, utslipp med mer som kan ha miljømessig betydning og som ikke er i samsvar opplysninger som er gitt i søknaden eller under saksbehandlingen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen **ikke** er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Statsforvalteren en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen eller trekke den tilbake.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 8, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 - 8 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sitt anlegg (lokalitet og landbase) i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

---

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter ved anlegget som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold, se også pkt. 5.1.

Virksomheten skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Virksomheten plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med utslippsrelatert utstyr og system/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontroll-forskriften § 5 pkt. 7.

3. Utslipp

3.1 Fôr

Tap og spill av fôr skal reduseres mest mulig. Fisk skal ikke overfôres eller fôres på en slik måte at det kan medføre skader eller ulemper for det ytre miljø. Ved forhøyet fôrforbruk, skal årsakene til dette kartlegges og nødvendige tiltak settes i verk i den hensikt å redusere fôrforbruket på neste utsett. Forhøyet fôrforbruk defineres her som at forholdet mellom totalt fôrforbruk for en produksjonssyklus og total biomasse produsert overstiger 1,1.

Virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer en utføring i den daglige driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalføres, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak.

3.2 Kjemikalier og legemidler

Bruk og utslipp av legemidler og miljøskadelige kjemikalier som insekticider, desinfeksjonsmidler mm. skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra myndighetene³. Ved bruk av legemidler og miljøskadelige kjemikalier skal det vises særlig aktsomhet, slik at utslippene til og eventuell skade på det omkringliggende miljø søkes redusert til et minimum.

Virksomheten plikter å vurdere substitusjon av kjemikalier og legemidler i henhold til produktkontrollloven § 3a. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og legemidler som benyttes, og om alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad.⁴

Legemidler og kjemikalier skal lagres forsvarlig. Lagring skal innrettes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

3.3 Vasking/impregnering av nøter

Nøter som er behandlet med miljøskadelige kjemikalier (inkludert kobber), kan ikke vaskes og reimpregneres på oppdrettslokaliteten. Grovrengjøring av nøter i form av spyling er tillatt. Nøter som ikke inneholder miljøskadelige kjemikalier, kan vaskes på oppdrettslokaliteten. Grovrengjøring og vask skal likevel ikke medføre utslipp som gir ulempe eller skade på miljøet.

3.4 Mudring

Mudring herunder også slamsuging av bunnen er ikke tillatt uten tillatelse fra Statsforvalteren, jf. forurensningsforskriften kap. 22.

---

³ Regelhjelp.no

⁴ Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester av 11.06.1979 nr. 79 (produktkontrollloven) § 3a

3.5 Lukt

Fôrlagring, spyling, rengjøring, tørking av nøter og håndtering av avfall, samt annen virksomhet ved anlegget skal foregå slik at det ikke fører til luktulempere av betydning for naboer m.fl.

3.6 Lys

Lys som blir benyttet som vekstregulering skal ikke være til ulempe for naboer, fritidshus e.l. i området.

3.7 Støy

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyulempere. Statsforvalteren kan sette nærmere krav til støybegrensende tiltak.

4. Avfall

4.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av driften. Innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵. Kasserte nøter kan være farlig avfall pga. innhold av miljøskadelige stoffer som kobber⁶.

Det er forbudt å dumpe avfall i sjø.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal lagres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Avfallet skal leveres videre til lovlig mottak, jf. forurensningsloven § 32 om håndtering av næringsavfall.

4.2 Håndtering og lagring av farlig avfall

Sikringstiltak for lagring av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering. I tillegg skal farlig avfall som ikke er lagret på tank, som et minimum lagres under tak og på tett fast dekke med fall mot tette oppsamlingsenheter.

Ubenyttede rester av legemidler og kjemikalier, inkludert emballasje, må samles opp, håndteres og lagres separat slik at ikke annet avfall blir kontaminert gjenbruk vanskeliggjøres. Det samme gjelder for ensilasje, fôrrester og slam/ekskremitter som inneholder legemiddel- eller kjemikalierester. Lageret for antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal ha nok kapasitet, både til vanlig drift og ved sykdomsutbrudd.

Farlig avfall skal deklarerer og leveres til godkjent mottaker minst én gang i året⁷.

---

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930 (avfallsforskriften).

⁶ Definisjon på farlig avfall fremgår av avfallsforskriftens § 11-4, bl.a kasserte nøter som inneholder 0,25 prosent dikobberoksid (Cu₂O) er pr. i dag farlig avfall.

⁷ Jf. avfallsforskriften § 11-8.

4.3 Håndtering av produksjonsavfall og slam

Død fisk og annet organisk produksjonsavfall som fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Så langt det er mulig skal død fisk tas opp av sjøen hver dag⁸. Virksomheten skal ha beredskap til å håndtere massiv fiskedød ved f.eks. sykdom eller algeoppblomstring.

Ensilasjetanker skal være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet.

5. Forebygging og beredskap mot forurensning

5.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet på det aktuelle anlegget⁹. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved det spesifikke anlegget som kan medføre forurensning med fare for skader på ytre miljø inne på virksomheten sitt område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressursene som kan bli truet av forurensning og de helse- og miljømessige konsekvensene slik forurensning kan medføre.

5.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

5.3 Beredskapsplan

Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert beredskapsplan. Bedriften skal, på bakgrunn av en miljørisikoanalyse og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.¹⁰

Beredskapsplanen skal inneholde tiltak for å ivareta ytre miljø dersom uønskede hendelser inntreffer. Dette omfatter bl.a. å sikre en forsvarlig avfallshåndtering med tilstrekkelig kapasitet i enhver situasjon, inkludert ved massiv fiskedød, og å begrense spredning og skade av akutt forurensning, herunder utslipp av kjemikalier og legemidler.

5.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift.¹¹ Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

Statsforvalteren skal holdes skriftlig orientert om årsak til hendingen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkningene og hindre gjentakelse.

---

⁸ Tilsvarende krav som fremgår av forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) § 16

⁹ Jf. internkontrollforskriften § 5 første ledd pkt 6.

¹⁰ Jf. forurensningsloven § 40.

¹¹ Forskrift om varsling av akutt ureining eller fare for akutt ureining av 9.7.1992, nr 1269.

6. Miljøinformasjon og journalføring

Virksomheten skal registrere og journalføre driftsopplysninger på lokalitets- og produksjonsenhetsnivå jf. akvakulturdriftsforskriften §§ 41 og 42. Virksomheten skal i tillegg registrere og journalføre:

- Fôrtype, fôrforbruk og fôrfaktor
- Mengde død fisk
- Avfallstyper, mengder og disponeringsmåte.
- Bruk av legemidler og kjemikalier, type og forbruk.
- Mengden oppsamlet slam, med og uten antibiotika, leveringssted og disponeringsmåte.

Journalen skal oppbevares på anlegget i minst 4 år og være tilgjengelig ved kontroll/inspeksjon.

7. Miljøtilstand og resipientovervåkning

7.1 Krav til miljøtilstand

Utslippene skal ikke endre miljøtilstanden i resipienten på en uakseptabel måte.

- Utslipp fra akvakultur skal ikke medføre at gravende bunndyr ikke kan eksistere under eller i nærsone til anlegget. Lokalitetstilstanden under anlegget skal dokumenteres i tråd med beskrivelsen av B-undersøkelsen i NS 9410¹².
- Strandsone i nærheten av en lokalitet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.
- Miljøtilstanden i resipienten skal ikke være dårligere enn tilstandsklasse II (*god*) for dypvann, bløtbunnsfauna og sediment slik veileder 02:2013 *Klassifisering av miljøtilstand i vann*¹³ beskriver. Miljøtilstanden rundt anlegget skal dokumenteres i tråd med beskrivelsen av C-undersøkelsen i NS 9410:2016 (eller nyere).
- Virksomheten skal ikke svekke den økologiske funksjonen til viktige marine naturtyper i influensområdet. Dette innebærer blant annet at utslipp fra virksomheten ikke skal forringe viktige økosystemfunksjoner til kjente forekomster av naturtypene *Ålegrasssamfunn* og *Større tareskogforekomster* i området.
- Virksomheten skal ikke føre til forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, jf. vannforskriften.

Det skal foretas jevnlig, risikobasert miljøovervåking for å dokumentere at kravene til miljøtilstand overholdes.

7.2 Miljøovervåkning

MOM-B: Virksomheten plikter å gjennomføre B-undersøkelser etter NS 9410 i henhold til akvakulturdriftsforskriften.

---

¹² Norsk Standard 9410:2016 Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg

¹³ Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver. [Veileder 02:2013 - revidert 2015](#). Norsk klassifiseringssystem for vann i henhold til vannforskriften. www.vannportalen.no.

MOM-C: Virksomheten skal gjennomføre C-undersøkelse i henhold til NS 9410:2016 (eller nyere) av akkreditert selskap. Kravet om akkreditering omfatter både prøvetaking, kjemiske analyser, taksonomi og faglige vurderinger og fortolkninger tilknyttet marine bløtbunns-undersøkelser. Undersøkelsen skal gjennomføres etter maksimal belastning i første driftssyklus etter utvidet produksjon og deretter med den frekvens som fremgår av NS 9410:2016 (eller nyere). Det skal også gjennomføres en ny C-undersøkelse etter siste driftssyklus omfattet av denne tillatelsen.

Kartlegging av kobberforurensning: Virksomheten skal gjennomføre én kartlegging av kobberforurensning i sediment under hele anlegget. Metoden for prøvetaking og analyser av kobber skal følge samme krav som i MOM-C undersøkelsen. Undersøkelsen bør gjøres samtidig med første MOM-C.

Strandsone: Tilstandsovervåkning av ålegressforekomster: Virksomheten skal overvåke tilstanden til ålegressforekomstene i Giljevågen og Nordevågen i henhold til de nasjonale indeksene for ålegress etter Vanddirektivets veileder 02:2013¹⁴ (eller nyere). Prøvetaking skal følge metodikk beskrevet i veileder 02:2013 (eller nyere). Tilstanden skal undersøkes i august måned, én gang, senest i 2021.

Overvåking av prioriterte stoffer, prioriterte farlig stoffer og vannregionspesifikke stoffer: I forbindelse med C-undersøkelsen beskrevet i pkt 7.2 skal det samtidig tas tre sedimentprøver fra hhv. merdkant, tre prøver fra stasjon C2 og tre prøver fra en stasjon mellom C1 og C2 der det forventes størst akkumulering av organiske partikler. En blandprøve av sedimentprøvene fra den enkelte prøvestasjonen skal analyseres for innhold av stoffer som nevnt i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og som har blitt sluppet ut på lokaliteten siden forrige C-undersøkelse.

Dersom det har blitt sluppet ut betydelige mengder av vannregionspesifikke stoffer, skal prøvene også analyseres for innhold av disse stoffene.

Prøvetaking skal utføres av et kompetent organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Resultatene av den enkelte undersøkelsen skal sendes inn til Statsforvalteren så snart de foreligger.

Statsforvalteren kan pålegge ytterligere undersøkelser dersom det avdekkes behov for det.

7.3 Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Ved uakseptabel miljøtilstand, eller ved en registrert utvikling mot dårligere miljøtilstand i resipienten skal årsakene kartlegges og tiltak iverksettes.

Resultater av alle typer undersøkelser av miljøtilstand skal gjennom internkontrollen inngå som grunnlag for anleggets egne vurderinger av om driften er miljømessig forsvarlig.

---

¹⁴ Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver. [Veileder 02:2013 – revidert 2015](#). Norsk klassifiseringssystem for vann i henhold til vannforskriften. www.vannportalen.no.

7.4 Rapportering

Rapportering av B-undersøkelser skal skje i samsvar med kravene fra Fiskeridirektoratet. Øvrig overvåking av miljøtilstanden i resipienten skal rapporteres til Statsforvalteren fortløpende, på elektronisk form. Der det er mulig skal miljødata i tillegg leveres elektronisk på standardisert rapportformat til databasen «Vannmiljø». Rapporteringsformater og kodeverk er tilgjengelig på en egen nettside: <http://vannmiljokoder.klif.no/>

8. Utskiftning av utstyr

Dersom det skal foretas utskiftning av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkes-mannen på forhånd gis melding om dette.

All utskiftning av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

9. Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes til Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet. Dette gjelder også ved navneendringer for virksomheten.

10. Nedleggelse

Hvis anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning.

Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensning etter nedleggelse eller driftsstans, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekking av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, fiskefor, fisk, kjemikalier, legemidler, produksjonsutstyr og avfall (inkludert ensilasje) tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift.¹⁵ De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

11. Ansvar og straff

11.1 Ansvarsforhold

Denne tillatelsen fritar ikke virksomheten å hente inn tillatelser fra andre myndigheter for andre sider av virksomheten som gjelder for eksempel arbeidsmiljø, brann, eksplosjonsvern.

---

¹⁵ Jf. avfallsforskriften kapittel 11 om *farlig avfall*.

Tillatelsen fritar ikke innehaver av tillatelsen for plikt til å betale erstatning etter gjeldende erstatningsregler.

For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller i tillatelsen blir overholdt, kan Statsforvalteren fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

11.2 Straffeansvar

Overtredelse av vilkårene i tillatelsen kan medføre straff i henhold til forurensningsloven, kapittel 10, eller andre straffebestemmelser.

12. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren føre tilsyn med anlegget til enhver tid.

VEDLEGG 1: Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350